

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
อย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ เพื่อให้เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมีความรู้ ความสามารถในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนได้อย่างถูกต้องและมีประสิทธิภาพ ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๕ (๑) แห่งกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุข จึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย หัวข้อวิชา เนื้อหา ระยะเวลา และวิธีการประเมินผลตามแนบท้ายประกาศนี้

“หน่วยงานจัดการฝึกอบรม” หมายความว่า

(๑) หน่วยงานของกรมอนามัย

(๒) หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย

“เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ” หมายความว่า ผู้มีหน้าที่วางแผน การบริหารจัดการ ควบคุม กำกับ และตรวจสอบการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนให้เป็นไปตามกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓

“ดิจิทัล” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้วิธีการนำสัญลักษณ์ศูนย์และหนึ่งหรือสัญลักษณ์อื่นมาแทนค่าสิ่งทั้งปวง เพื่อใช้สร้าง หรือก่อให้เกิดระบบต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์ใช้ประโยชน์

“การฝึกอบรมผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล” หมายความว่า การจัดฝึกอบรมที่มีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลและการสื่อสารที่เกิดจากการให้บริการ หรือการประยุกต์ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต หรือโครงข่ายโทรคมนาคม รวมทั้ง

การให้บริการโดยปกติของดาวเทียมและระบบเครือข่ายที่คล้ายคลึงกันที่เชื่อมต่อกันเป็นการทั่วไป โดยหน่วยงานจัดการฝึกอบรมและระบบดังกล่าวต้องสามารถตรวจสอบหรือยืนยันตัวตนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การแจ้ง และการขอความเห็นชอบเป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๔ หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่อาจได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย ได้แก่

(๑) สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งมีหลักสูตรการสอนด้านสุขาภิบาล อนามัยสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม หรือเคมี หรือวิศวกรรมด้านสิ่งแวดล้อม หรืออาชีพอนามัยและความปลอดภัย

(๒) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๓) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งนิติบุคคลอื่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๕ หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องจัดการฝึกอบรมโดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

(๑) มีบุคลากรซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการฝึกอบรมอย่างน้อยหนึ่งคน

(๒) จัดให้มีวิทยากรซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑

(๓) มีเอกสารประกอบการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเป็นไปตามข้อ ๑๐ และรายละเอียดตามหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

ข้อ ๖ การยื่นขอความเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือหน่วยงานที่กรมอนามัยมอบหมาย และให้อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัย มอบหมายพิจารณาคำขอความเห็นชอบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับการจัดฝึกอบรม และออกหนังสือรับรองให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรมให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอพร้อมเอกสารครบถ้วนแล้ว

หมวด ๒

วิธีการ หลักสูตร วิทยากร และการประเมินผลการฝึกอบรม

ข้อ ๗ วิธีการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ต้องดำเนินการด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

(๑) จัดการฝึกอบรมเต็มเวลาตามหลักสูตรที่กำหนดตามข้อ ๑๐

(๒) จัดการฝึกอบรมเต็มเวลาผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักสูตรที่กำหนดตามข้อ ๑๐

(๓) วิธีการอื่นใดนอกจากที่กำหนดในประกาศนี้ ต้องขอความเห็นชอบจากกรมอนามัย

ข้อ ๘ ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องดำเนินการ ดังนี้

(๑) แจกแผนการจัดการฝึกอบรมให้กรมอนามัยทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

(๒) จัดการฝึกอบรมเต็มเวลาตามวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๗

(๓) จัดให้มีการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

(๔) ออกใบประกาศนียบัตรรับรองการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

(๕) หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องส่งข้อมูลการจัดการฝึกอบรม อย่างน้อยประกอบด้วยวิธีการจัดการฝึกอบรม สถานที่จัดการฝึกอบรม รายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรม รายชื่อวิทยากร จำนวนรุ่น รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสรุปผลการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม แจกกรมอนามัยทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการฝึกอบรม

ข้อ ๙ ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องจัดห้องอบรม เพื่อรองรับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นละไม่เกินแปดสิบคน กรณีจัดการฝึกอบรมผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ต้องจัดผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามที่หน่วยงานจัดการฝึกอบรมกำหนดไว้ตามข้อ ๘

ข้อ ๑๐ หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย การฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าสิบแปดชั่วโมง ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวข้อวิชา ดังต่อไปนี้

(๑) ความรู้พื้นฐานและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๒) กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๓) กระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๔) ความปลอดภัยในการทำงาน และมาตรการป้องกันอันตรายส่วนบุคคล

(๕) เหตุฉุกเฉิน การตอบโต้เหตุฉุกเฉินและการปฐมพยาบาล

(๖) การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน

ข้อ ๑๑ วิทยากรผู้บรรยายในการฝึกอบรม ตามหัวข้อวิชาในข้อ ๑๐ ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปสาขาวิทยาศาสตร์ด้านสุขาภิบาล อนามัยสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมศาสตร์

ด้านสิ่งแวดล้อมหรือเคมี และด้านเครื่องกล และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นอาจารย์สถาบันการศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอนามัยสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือสิ่งแวดล้อมในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๔) เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ข้อ ๑๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้ารับการฝึกอบรมครบตามหัวข้อวิชาที่กำหนด และผู้ผ่านการฝึกอบรมต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของคะแนนทั้งหมด

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งจึงจะมีสิทธิได้รับประกาศนียบัตรรับรองจากหน่วยงานจัดการฝึกอบรม ทั้งนี้ ต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพทุกห้าปี

หมวด ๓

การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ข้อ ๑๓ ให้อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล หรือให้คำแนะนำ ให้หน่วยงานหรือองค์กรจัดการฝึกอบรมปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้ง สถานภาพของหน่วยงานหรือองค์กร วิทยากรการอบรม หรือมีการเปลี่ยนแปลงอื่นใดตามที่ได้ยื่นคำขอรับการเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้หน่วยงานจัดการฝึกอบรมนั้น ยื่นหรือจัดส่งเอกสารแสดงการเปลี่ยนแปลงต่ออธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย ณ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือหน่วยงานที่กรมอนามัยมอบหมาย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการก่อนจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย มีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม ขาดองค์ประกอบอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามข้อ ๑๕ อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายอาจพิจารณาเพิกถอนหนังสือรับรองให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรมได้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ

หัวข้อวิชา	ขอบเขตเนื้อหา	รูปแบบ/วิธีการสอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑. ความรู้พื้นฐานและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๑) ความหมาย ลักษณะ องค์ประกอบ และอัตราการเกิดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) สถานการณ์ปัญหามูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๓) ผลกระทบต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย	๓ ชั่วโมง
๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน - กฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข - กฎหมายว่าด้วยวัตถุอันตราย - กฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง	- บรรยาย	๒ ชั่วโมง
๓. กระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๑) การจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ตั้งแต่การทิ้ง การเก็บ การขน และการกำจัด ๒) แนวทางการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับประชาชน ๓) แนวทางการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ๔) แนวทางการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนสำหรับผู้รับใบอนุญาตให้ดำเนินกิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๕) หลักเกณฑ์และลักษณะภาชนะบรรจุ ภาชนะรองรับ การกำหนดจุดแยกทิ้งและสถานที่พักรวมมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๖) หลักเกณฑ์และสุขลักษณะการขน การตรวจสอบยานพาหนะ การใช้งานเอกสารกำกับ การขนส่ง และกฎหมายการขนส่งมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๗) หลักเกณฑ์และสุขลักษณะการถอดแยกชิ้นส่วนมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในสถานที่กำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๘) เทคโนโลยีการกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - อภิปราย	๖ ชั่วโมง

หัวข้อวิชา	ขอบเขตเนื้อหา	รูปแบบ/วิธีการสอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๔. ความปลอดภัยในการทำงาน และมาตรการป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	๑) ลักษณะอุบัติเหตุที่เกิดจากการทำงานคัดแยก เก็บรวบรวม ขนส่ง และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) อันตรายจากสารเคมีต่างๆ ที่ถูกหึ่งเป็นมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๓) สัญลักษณ์ และป้ายเตือนอันตรายของสารเคมีหรือความปลอดภัย ๔) อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล วิธีการสวมใส่ที่ถูกต้อง ประโยชน์ของอุปกรณ์แต่ละชนิด การเลือกชนิดประเภท และการบำรุงรักษา ๕) การบันทึก และการวิเคราะห์อุบัติเหตุจากการทำงาน การหาสาเหตุและแนวทางการป้องกัน ๖) ความเสี่ยงต่อสุขภาพและการประเมินความเสี่ยงของผู้ปฏิบัติงาน ๗) มาตรการด้านความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบ การบรรยาย - สาธิต/ฝึกปฏิบัติ	๒ ชั่วโมง
๕. เหตุฉุกเฉิน การตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และการปฐมพยาบาล	๑) ลักษณะเหตุฉุกเฉินที่เกิดขณะปฏิบัติงานกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) วิธีแจ้งการเกิดเหตุ และการระงับเหตุฉุกเฉิน ๓) การสื่อสารและแจ้งเหตุฉุกเฉินไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ๔) การปฐมพยาบาลเมื่อเกิดอุบัติเหตุและการตรวจสุขภาพประจำปีตามความเสี่ยงสำหรับผู้ปฏิบัติงานกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๕) แนวทางการจัดทำแผนระงับเหตุฉุกเฉิน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบ การบรรยาย - สาธิต	๒ ชั่วโมง
๖. การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน	๑) การวางแผนและการบริหารจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) การกำหนดแนวทางและแผนปฏิบัติงานสำหรับหน่วยงาน ๓) การติดตามและการรายงานผลการปฏิบัติงาน ๔) การวิเคราะห์สภาพปัญหาที่เกิดจากการปฏิบัติงานและกำหนดแนวทางจัดการแก้ไข	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบ การบรรยาย - แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ	๓ ชั่วโมง
รวมระยะเวลา			๑๘ ชั่วโมง

การประเมินผล

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องผ่านการทดสอบความรู้ภาคทฤษฎี โดยผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของคะแนนทั้งหมด โดยใช้ข้อสอบแบบปรนัยหรืออัตนัย ๑๐๐ คะแนน ระยะเวลาอย่างน้อย ๑ ชั่วโมง ดังนี้

หัวข้อวิชา	เวลาการฝึกอบรม	คะแนน
๑. ความรู้พื้นฐานและหลักการทั่วไปเกี่ยวกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๓ ชั่วโมง	๒๐ คะแนน
๒. กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๒ ชั่วโมง	๑๐ คะแนน
๓. กระบวนการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๖ ชั่วโมง	๓๕ คะแนน
๔. ความปลอดภัยในการทำงาน และมาตรการป้องกันอันตรายส่วนบุคคล	๒ ชั่วโมง	๑๐ คะแนน
๕. เหตุฉุกเฉิน การตอบโต้เหตุฉุกเฉิน และการปฐมพยาบาล	๒ ชั่วโมง	๑๐ คะแนน
๖. การจัดทำแผนการปฏิบัติงาน	๓ ชั่วโมง	๑๕ คะแนน
รวม	๑๘ ชั่วโมง	๑๐๐ คะแนน

แบบประกาศนียบัตร

ตราสัญลักษณ์
ของหน่วยงาน
จัดการฝึกอบรม

(หน่วยงานจัดการฝึกอบรม)

ขอมอบใบประกาศนียบัตรรับรองการอบรมฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

.....

ได้ผ่านการอบรม “หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
อย่างปลอดภัยสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบ”

ตามกฎหมายกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓

ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ให้ไว้ ณ วันที่ .....

.....

(.....)

ตำแหน่ง....(หัวหน้าหน่วยงานจัดการฝึกอบรม)....

ประกาศกระทรวงสาธารณสุข

เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
อย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

พ.ศ. ๒๕๖๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน เพื่อประโยชน์ในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนโดยมีผู้ปฏิบัติงานที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการมูลฝอยได้อย่างถูกต้อง และปลอดภัย ไม่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและสิ่งแวดล้อม

อาศัยอำนาจตามความในข้อ ๖ แห่งกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขโดยคำแนะนำของคณะกรรมการสาธารณสุขจึงออกประกาศไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน พ.ศ. ๒๕๖๔”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในประกาศนี้

“หลักสูตร” หมายความว่า หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย หัวข้อวิชา เนื้อหา ระยะเวลา และวิธีการประเมินผลตามแนบท้ายประกาศนี้

“หน่วยงานจัดการฝึกอบรม” หมายความว่า

(๑) หน่วยงานของกรมอนามัย

(๒) หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย

“ผู้ปฏิบัติงาน” หมายความว่า ผู้ปฏิบัติงานในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ตามกฎกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓

“ดิจิทัล” หมายความว่า เทคโนโลยีที่ใช้วิธีการนำสัญลักษณ์ศูนย์และหนึ่งหรือสัญลักษณ์อื่นมาแทนค่าสิ่งทั้งปวง เพื่อใช้สร้าง หรือก่อให้เกิดระบบต่าง ๆ เพื่อให้มนุษย์ใช้ประโยชน์

“การฝึกอบรมผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล” หมายความว่า การจัดฝึกอบรมที่มีการนำระบบเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ และให้หมายความรวมถึงข้อมูลและการสื่อสารที่เกิดจากการให้บริการ หรือการประยุกต์ใช้เครือข่ายคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต หรือโครงข่ายโทรคมนาคม รวมทั้งการให้บริการโดยปกติของดาวเทียมและระบบเครือข่ายที่คล้ายคลึงกันที่เชื่อมต่อกันเป็นการทั่วไป โดยหน่วยงานจัดการฝึกอบรม และระบบดังกล่าวต้องสามารถตรวจสอบหรือยืนยันตัวตนของผู้เข้ารับการฝึกอบรมได้

หมวด ๑

หลักเกณฑ์การแจ้ง และการขอความเห็นชอบเป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๔ หน่วยงานหรือองค์กรอื่นที่อาจได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย ได้แก่

- (๑) สถาบันการศึกษาของรัฐ หรือเอกชน ซึ่งมีหลักสูตรการสอนด้านสุขภาพ อนามัยสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม หรือเคมี หรือวิศวกรรมด้านสิ่งแวดล้อม หรืออาชีพอนามัยและความปลอดภัย
- (๒) หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
- (๓) นิติบุคคลที่จัดตั้งขึ้นตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ กฎหมายว่าด้วยบริษัทมหาชน จำกัด หรือกฎหมายว่าด้วยการจัดตั้งนิติบุคคลอื่น ซึ่งมีวัตถุประสงค์ในการจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๕ หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องจัดการฝึกอบรมโดยมีองค์ประกอบ ดังต่อไปนี้

- (๑) มีบุคลากรซึ่งทำหน้าที่บริหารจัดการฝึกอบรมอย่างน้อยหนึ่งคน
- (๒) จัดให้มีวิทยากรซึ่งมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๑
- (๓) มีเอกสารประกอบการฝึกอบรมที่มีเนื้อหาเป็นไปตามข้อ ๑๐ และรายละเอียดตามหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

ข้อ ๖ การยื่นขอความเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้ยื่นคำขอ ณ สำนักงานอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือหน่วยงานที่กรมอนามัยมอบหมาย และให้อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัย มอบหมายพิจารณาคำขอความเห็นชอบโดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับการจัดฝึกอบรม และออกหนังสือรับรอง ให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรมให้เสร็จสิ้นภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ยื่นคำขอพร้อมเอกสารครบถ้วนแล้ว

หมวด ๒

วิธีการ หลักสูตร วิทยากร และการประเมินผลการฝึกอบรม

ข้อ ๗ วิธีการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน อย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ต้องดำเนินการด้วยวิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ดังนี้

- (๑) จัดการฝึกอบรมเต็มเวลาตามหลักสูตรที่กำหนดตามข้อ ๑๐
- (๒) จัดการฝึกอบรมเต็มเวลาผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัลตามหลักสูตรที่กำหนดตามข้อ ๑๐
- (๓) วิธีการอื่นใดนอกจากที่กำหนดในประกาศนี้ ต้องขอความเห็นชอบจากกรมอนามัย

ข้อ ๘ ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรและระยะเวลาการจัดการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานจัดการฝึกอบรม ต้องดำเนินการ ดังนี้

- (๑) แจ้งแผนการจัดการฝึกอบรมให้กรมอนามัยทราบอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง
- (๒) จัดการฝึกอบรมเต็มเวลาตามวิธีการที่กำหนดตามข้อ ๗
- (๓) จัดให้มีการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

(๔) ออกใบประกาศนียบัตรรับรองการฝึกอบรมหลักสูตรการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงานให้แก่ผู้ผ่านการฝึกอบรมตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้

(๕) หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องส่งข้อมูลการจัดการฝึกอบรม อย่างน้อยประกอบด้วยวิธีการจัดการฝึกอบรม สถานที่จัดการฝึกอบรม รายละเอียดหลักสูตรการฝึกอบรม รายชื่อวิทยากร จำนวนรุ่น รายชื่อผู้เข้ารับการฝึกอบรม และสรุปผลการประเมินผลผู้เข้ารับการฝึกอบรม แจกกรมอนามัยทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่เสร็จสิ้นการฝึกอบรม

ข้อ ๙ ในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน หน่วยงานจัดการฝึกอบรมต้องจัดห้องอบรมเพื่อรองรับจำนวนผู้เข้ารับการฝึกอบรมรุ่นละไม่เกินแปดสิบคน กรณีจัดการฝึกอบรมผ่านระบบเทคโนโลยีดิจิทัล ต้องจัดผู้เข้ารับการฝึกอบรมตามที่หน่วยงานจัดการฝึกอบรมกำหนดไว้ตามข้อ ๘

ข้อ ๑๐ หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน ประกอบด้วย การฝึกอบรมภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ มีระยะเวลาการฝึกอบรมไม่น้อยกว่าหกชั่วโมง ตามเอกสารแนบท้ายประกาศนี้ ซึ่งอย่างน้อยต้องประกอบด้วยหัวข้อวิชา ดังต่อไปนี้

(๑) ความรู้พื้นฐานและความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน

(๒) หลักปฏิบัติที่ปลอดภัยในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน

(๓) หลักสุขลักษณะและความปลอดภัยในกรณีที่พบมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล เกิดปฏิกิริยาหรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๑๑ วิทยากรผู้บรรยายในการฝึกอบรม ตามหัวข้อวิชาในข้อ ๑๐ ต้องมีคุณสมบัติอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) มีวุฒิการศึกษาตั้งแต่ระดับปริญญาตรีขึ้นไปสาขาวิทยาศาสตร์ด้านสุขาภิบาล อนามัยสิ่งแวดล้อม สิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือปริญญาตรีสาขาวิศวกรรมศาสตร์ ด้านสิ่งแวดล้อมหรือเคมี และเครื่องกล และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนหรือด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๒) เป็นผู้รับผิดชอบงานด้านอนามัยสิ่งแวดล้อมของกรมอนามัย กรมควบคุมมลพิษ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด และมีประสบการณ์ในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าห้าปี

(๓) เป็นอาจารย์สถาบันการศึกษา ที่มีประสบการณ์การสอนในเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับอนามัยสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัย หรือสิ่งแวดล้อมในด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี

(๔) เป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ด้านการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนมาแล้วไม่น้อยกว่าสิบปี

ข้อ ๑๒ ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องเข้ารับการฝึกอบรมครบตามหัวข้อวิชาที่กำหนด และผู้ผ่านการฝึกอบรมต้องได้คะแนนไม่น้อยกว่าร้อยละแปดสิบของคะแนนทั้งหมด

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมผ่านเกณฑ์ตามวรรคหนึ่งจึงจะมีสิทธิได้รับประกาศนียบัตรรับรองจากหน่วยงานจัดการฝึกอบรม ทั้งนี้ ต้องได้รับการฝึกอบรมเพิ่มศักยภาพทุกห้าปี

หมวด ๓

การกำกับ ติดตาม และประเมินผล

ข้อ ๑๓ ให้อธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย ดำเนินการติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล หรือให้คำแนะนำ ให้หน่วยงานหรือองค์กรจัดการฝึกอบรมปฏิบัติให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ ๑๔ ในกรณีที่ปรากฏภายหลังว่าหน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม มีการเปลี่ยนแปลงสถานที่ตั้ง สถานภาพของหน่วยงานหรือองค์กร วิทยากรการอบรม หรือมีการเปลี่ยนแปลงอื่นใดตามที่ได้ยื่นคำขอรับการเห็นชอบจากกรมอนามัย ให้หน่วยงานจัดการฝึกอบรมนั้น ยื่นหรือจัดส่งเอกสารแสดงการเปลี่ยนแปลงต่ออธิบดีกรมอนามัย หรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย ณ สำนักอนามัยสิ่งแวดล้อม กรมอนามัย หรือหน่วยงานที่กรมอนามัยมอบหมาย ทั้งนี้ ให้ดำเนินการก่อนจัดการฝึกอบรม

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยไม่ปฏิบัติตามประกาศนี้ให้อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมาย มีหนังสือเตือนให้ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับความเห็นชอบจากกรมอนามัยให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรม ขาดองค์ประกอบอย่างหนึ่งอย่างใดตามข้อ ๕ หรือไม่ปฏิบัติตามหนังสือเตือนตามข้อ ๑๕ อธิบดีกรมอนามัยหรือผู้ซึ่งอธิบดีกรมอนามัยมอบหมายอาจพิจารณาเพิกถอนหนังสือรับรองให้เป็นหน่วยงานจัดการฝึกอบรมได้

ประกาศ ณ วันที่ ๘ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๔

สาธิต ปิตุเตชะ

รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข ปฏิบัติราชการแทน

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนอย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน

หัวข้อวิชา	ขอบเขตเนื้อหา	รูปแบบ/วิธีการสอน	ระยะเวลา (ชั่วโมง)
๑. ความรู้พื้นฐานและความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน	๑) ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) ความเสี่ยงและผลกระทบต่อสุขภาพ และสิ่งแวดล้อม รวมถึงอันตรายที่เกิดจากการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๓) ความสำคัญและบทบาทหน้าที่ของผู้ปฏิบัติงานมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน และวิธีการรายงานผลการปฏิบัติงาน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - วิดีทัศน์	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
๒. หลักปฏิบัติที่ปลอดภัยในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๑) หลักเกณฑ์และวิธีการปฏิบัติที่ปลอดภัยในการเก็บ ขน และกำจัดมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล การใช้และการบำรุงรักษา ๓) สัญลักษณ์และป้ายเตือนอันตรายของสารเคมีที่เกี่ยวข้องกับมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๔) การตรวจสุขภาพประจำปีสำหรับผู้ปฏิบัติงาน	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - แบ่งกลุ่มฝึกปฏิบัติ - วิดีทัศน์	๓ ชั่วโมง
๓. หลักสัญลักษณ์และความปลอดภัยในกรณีที่พบมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล เกิดปฏิกิริยา หรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	๑) ลักษณะการเกิดเหตุผิดปกติ การรั่วไหล และเกิดปฏิกิริยา หรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อมอันเนื่องมาจากมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน ๒) การแจ้งเหตุฉุกเฉินและการระงับเหตุขั้นต้น ๓) การปฐมพยาบาลและการดูแลสุขภาพเบื้องต้น	- บรรยาย - ยกตัวอย่างประกอบการบรรยาย - สาธิต ฝึกปฏิบัติ - วิดีทัศน์	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที
รวมระยะเวลา			๖ ชั่วโมง

การประเมินผล

ผู้เข้ารับการฝึกอบรมต้องผ่านการประเมินผล โดยใช้วิธีทดสอบความรู้ภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ทั้งนี้ ต้องผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐ ของคะแนนทั้งหมด

หัวข้อวิชา	เวลาการฝึกอบรม	คะแนน
๑. ความรู้พื้นฐานและความสำคัญของผู้ปฏิบัติงาน	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที	๒๕ คะแนน
๒. หลักปฏิบัติที่ปลอดภัยในการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน	๓ ชั่วโมง	๕๐ คะแนน
๓. หลักสัญลักษณ์และความปลอดภัยในกรณีที่พบมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนรั่วไหล เกิดปฏิกิริยา หรือเหตุการณ์อื่นใดที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม	๑ ชั่วโมง ๓๐ นาที	๒๕ คะแนน
รวม	๖ ชั่วโมง	๑๐๐ คะแนน

แบบประกาศนียบัตร

ตราสัญลักษณ์
ของหน่วยงาน
จัดการฝึกอบรม

(หน่วยงานจัดการฝึกอบรม)
ขอมอบประกาศนียบัตรฉบับนี้เพื่อแสดงว่า

.....

ได้ผ่านการฝึกอบรม “หลักสูตรและระยะเวลาการฝึกอบรมการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน
อย่างปลอดภัยสำหรับผู้ปฏิบัติงาน”

ตามกฎหมายกระทรวงการจัดการมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชน พ.ศ. ๒๕๖๓

ออกตามความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕

ให้ไว้ ณ วันที่ .....

.....
(.....)

ตำแหน่ง...(หัวหน้าหน่วยงานจัดการฝึกอบรม)....